

PRATİK OLAY 08.04.2022

(A) 07.12.2015 tarihinde (M) Makine San. Ltd. Şti.'de elektrik-elektronik mühendisi sıfatıyla servis mühendisliği bölümünde çalışmaya başlamış ve 27.04.2020 tarihinde işten ayrılmıştır. 30.04.2017 tarihinde (A) işyerine ait notebook, bilgisayarı kaybetmiş ayrıca 10.03.2020 tarihinde yine işyerine ait notebooku özel işlerinde kullanarak sistemin formatlanmasına sebep olmuştur. 31.03.2020 tarihinde ise işyerine ve takım tezgahlarına ait özel bilgileri kendisine almıştır. 06.04.2020, 07.04.2020 ve 08.04.2020 tarihlerinde de yazılı veya sözlü olarak izin almaksızın işe gelmemiştir. Bu olayların hepsi için ayrı ayrı tutanak düzenlenmiştir. Son olarak (A)'ya işveren tarafından telerezyon makinesinin tamir edilmesi ve çalışır duruma getirilmesi görevi verilmiş ve (A) bu makinenin tamiri için zorunlu olduğunu ileri sürerek yurtdışından parça sipariş etmiştir. Bu sırada (M) Makine San. Tic. Ltd. Şti. (F) Makine Ltd. Şti. ile 16.03.2020 tarihinde telerezyon makinesinin satışı hakkında sözleşme imzalanmış fakat bundan önce makine (A) tarafından tamir edilmediğinden bir çok firmanın teklifi geri çevrilmiştir. (A)'nın makinenin tamirini geciktirmesi sebebiyle (F) Kalıp Makine Ltd Şti. noter aracılığıyla 3 adet ihtarname göndermiştir. Bu tamirin gecikmesi sebebiyle işveren tarafından 07.04.2020 tarihinde tutanak tutulmuştur. (A) işten ayrıldıktan sonra (A)'nın iş arkadaşı yurtdışından gelecek parça olmaksızın telerezyon makinesini tamir etmiş ve 19.06.2020 tarihinde (F) Kalıp Makine Ltd. Şti.'ye teslimat yapılmıştır. (M) Makine San. Ltd. Şti. hizmet akdinin ifası sırasında (A'nın şirkete verdiği zararların tazmini için zarar miktarı ve türünü belirtmeden İş Mahkemesi'ne dava açmıştır. Taraflar arasında rekabet yasağına ilişkin bir sözleşme bulunup bulunmadığı bilinmemektedir.

SORULAR

- 1) Davaya konu uyuşmazlık nedir? (M) Makine Ltd Şti.'nin açtığı dava yerinde midir?
- 2) (A) iş sözleşmesini ihlal etmiş midir? Açıklayınız.

CEVAPLAR

- 1) Somut olaydaki uyuşmazlık, (A)'nın görev kapsamında bulunan telerezyon makinesinin tamirini yaparak satışa hazır hale getirmesi gerekirken, getirmemesi sebebi ile davacı şirketin uğradığı zararın karşılanması ilişkin olduğu gibi, davalıya işini görmesi için teslim edilen notebook bilgisayarı kaybetmesinden kaynaklanan zararın tazminine ilişkindir.

Telerezyon makinesinin tamiri işinin davalının görevleri arasında olduğu konusunda uyuşmazlık bulunmamaktadır. (A) bu makinenin tamiri için gerekli parçaları sipariş etmiş ancak bu parçalar gelmeden işyerinden ayrılmıştır.

(M) Makine San. Tic. Ltd. Şti., (A)'nın işverene zarar verdiğini belirterek tutanak ibraz etmiştir. Zarar verme olgusunda tek taraflı düzenlenen tutanaklar ispat açısından yeterli kabul edilmemelidir. (M) Makine tamire konu makineyi satmış, satış bedelini almıştır. Siparişin zamanında yetiştirilmemesi nedeniyle davacı şirket ne gibi somut maddi bir zararının ortaya çıktığını belirtmemiştir. Örneğin, cezai şart, maddi tazminat veya başka türden bir tazminatı ödemek zorunda kalıp kalmadığı konusu bilinmemektedir.

Buna karşılık ticari itibarının zedelenmesinden doğan zarar bu davanın konusunu oluşturmamaktadır. Bu sebeple satışa konu olan makinenin zamanında tamir ve teslim edilmemesine (A)'nın sebep olup olmadığı hususunu davacı şirket kanıtlamalıdır. Bir an için davalının kusurlu olduğu kabul edecek olursa, (M) Makine Ltd. Şti. somut zararını ortaya koyması ve ispatlaması gerekir.

2) İşçinin yükümlülüklerinin kapsamı bireysel ve toplu iş sözleşmesi ile yasal düzenlemelerde belirlenmiştir, işçinin kusurlu olarak (kasden veya ihmalle) sebebiyet verdiği sözleşme ihlalleri, sözleşmenin feshi açısından önem kazanır. İşçinin sözleşmesel yükümlülüklerini mutlaka kasıtlı ihlal etmesi şart değildir. Göstermesi gereken özen yükümlülüğünün ihlal edilerek ihmali davranış ile ihlali yeterlidir.

İşçinin iş sözleşmesini ihlal edip etmediğinin tespitinde, sadece asli edim yükümlülükleri değil; kanundan veya dürüstlük kuralından doğan yan edim yükümlülükleri ile yan yükümler de dikkate alınması gerekir. Sadakat yükümü, sözleşmenin taraflarına sözleşme ilişkisinden doğan borçların ifasında, karşı tarafın şahsına, mülkiyetine ve hukuken korunan varlıklarına zarar vermeme, keza sözleşme ilişkisinin kapsamı dışında sözleşme ile güdülen amacı tehlikeye sokacak özellikle karşılıklı duyulan güveni sarsacak her türlü davranıştan kaçınma yükümlülüğü altındadır.

İşçinin iş sözleşmesinden doğan yükümlülüklerini kusurlu olarak ihlal ettiğini işveren ispat etmekle yükümlüdür.

Davacıya görevini ifa ederken teslim edilen notebook bilgisayarın, çalındığı veya (A)'nın kendisi tarafından mı unutulduğu konusu bilinmemektedir. Bunun dışında bilgisayarın formatlanmasının (M) Makine yönünden nasıl zarara sebep olduğu bilinmediği gibi, bilgisayarda yer alan bilgilerin işverenin zararına sebep olacak şekilde nasıl kullanıldığı da bilinmemektedir. Taraflar arasında bir rekabet sözleşmesinin varlığının da olup olmadığı bilinmediğinden bu bakımdan da değerlendirme yapılması olanağı bulunmamaktadır. Özetle (M) Makine nasıl ve ne şekilde, ne kadar zarara uğradığını kanıtlamadığından, Mahkemenin talebin reddi yönünde karar vermesi gerekir.